

SZILÁGYOSOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN OSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 8 korona.

Nyiltér soronként 50 fillér.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

Táviratok.

A miniszterelnökségi sajtóirodának a hadi eseményekre vonatkozó és más közérdekű távirati értesítéseit, augusztus hó 20-ikától, az érkezés sorrendjében a következőkben közöljük:

Budapest, aug. 20.

(Hivatalos.) Orosz hadsintér: Károly főherceg lovassági tábornok hadsereg harcvonalai: A Magurán, Moldovától nyugatra több támadást visszavertünk. Német csapatok elfoglalták a Kréta hegyet. A Crnavora északkeleti lejtőjén tovább folyik a harc. A Tatár-szorostól északra az ellenség erősebb előretörései meghiúsultak. Horozankától délre ágyutüzünk szétugrasztott egy előnyomuló orosz osztagot.

Hindenburg vezértábornagy hadsereg arcvonalai: Kisielinél német osztagok elűzték az ellenséget néhány előretolt árkából. Rudka-Cerviscénél, ahol az oroszok a folyó nyugati partjára nyomultak előre, eredményes ellentámadásunk van folyamatban. Az ellenség 6 tisztet, 367 közlegényt és 6 gépfegyvert hagyott a szövetségesek kezén.

Olasz és délkeleti hadsintér: Különös esemény nem volt. Höfer, altábornagy.

Berlin, aug. 20.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadsintérről: A Sommetől északra a harci tevékenység lassankint ellanyhult. Auvillerstől a közelharcok estig tartottak. Az angolok elszigetelt támadásait Pozierestől északnyugatra és a Foureux erdő mindkét oldalán visszavertük. A most előtűnt fekvő jelentések szerint az aug. 18-iki támadásban legalább 8 angol és 4 francia hadosztály vett részt. A Maastól jobbra az ellenség a Thiaumont-Fleury szakaszon megismételte támadásait. Fleury faluba ismét behatolt, egybeült azonban ismét visszavertük. A Thiaumont erdőtől északnyugatra és a Bapitre erdőben az ellenség kézigranát előretörései eredménytelenek maradtak. Tromellesnél és Flievin-től északnyugatra visszavertünk angol járőröket. Leintreynél néhány foglyot ejtettünk.

Keleti hadsintér: Hindenburg vezértábornagy arcvonalai: A Bereznánál, Djeljadtschitől északkeletre az oroszok átkelési kísérleteit meghiúsítottuk. Rudka-Cervisce mindkét oldalán, a Stochod mellett, a nyugati partra előnyomult ellenséges csapatokkal még folyik a harc. Itt eredményes ellentámadás alkalmával 367 főnyi legénységet és 6 tisztet fogtunk el és 6 géppuskát zsákmányoltunk. Kiselintől keletre az oroszokat néhány előretolt árkából kivetettük.

Balkán hadsintér: Biklivát, Bresbától délre és Balicát elfoglaltuk. Az Oszovó tótól északra a Drina szerb hadosztályt a Metterit-tepeschi magaslatokról elűztük, ellentámadásait visszavertük.

Berlin, aug. 20.

A Wolf-ügynökség jelenti: Tengeralttjáróink aug. 19-én az angol keleti tengerpart vizén egy ellenséges kis cirkálót és egy torpedórombolót megsemmisítették, — egy másik kis cirkálót és egy sorhajót találatokkal súlyosan megrongáltak. Tengerészeti főnök.

Budapest, aug. 21.

(Hivatalos.) Orosz hadsintér: Károly főherceg lovassági tábornok hadsereg harcvonalai: Bukovinában a Moldovától nyugatra és Zabietől délkeletre levő magaslatokon, melynek visszahódítása alkalmával 2 orosz tisztet és 188 főnyi legénységet fogtunk el, valamint 5 gépfegyvert zsákmányoltunk, az ellenség hasztalanul erőlködik, hogy az elvesztett területet visszafoglalja. A Tatár-szoros két oldalán tovább folynak a harcok. A helyzet változatlan maradt. A Zielonától délre levő vasutvonal mentén egy orosz osztagot visszavertünk. Bisztrica-Solaturnskánál és a Dnyesztertől északra a tegnapi nap csendben telt el.

Hindenburg vezértábornagy hadsereg arcvonalai: Solmlarynál, Stobi-Chowától délre kisebb eredményes hadi vállalkozásai voltak. — Rudka-Cerviscénél az oroszok minden kísérlete, amely arra irányult, hogy a nyugati Stochod parton levő állásaikat kiterjesszék, az ellenség legsúlyosabb veszteségei mellett meghiúsult.

Olasz és délkeleti hadsintér: Ninos nevezetesebb esemény. Höfer, altábornagy.

Berlin, aug. 21.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadsintérről: A Sommetől északra több egymással össze nem függő, de heves ellenséges gyalogsági támadást, amelyeket az Auvillerstől és Pozierestől, továbbá a Konrenost erdőtől nyugatra és a Clairi-Maricourt országútán intézte ellenünk, valamint Maurepasnál kézigranát támadásokat visszautasítottunk. A Maastól jobbra a támadásra készen álló ellenséget a Thiaumont erdőtől északnyugatra tűzérési tűzünkkel árkaikban maradásra kényszerítettük. Magánál az erdőnél és Fleury mellett erős kézigranát csapatokat gyalogsági és géppuskatűzzel össze-lövéldöztük. Ellenséges felderítő osztagoknak számos vállalkozása eredménytelen volt. Német járőrök előtörései Vermellestől nyugatra és Embermeninél sikerrel jártak. Az Aggoneuban kölesdönös élénk aknaharc volt. A Compressmagaslaton robbantással jelentékeny kiterjedésben elpusztítottuk az ellenség állását.

Ostende előtt tüzelsőnkkel megsemmisítettünk egy angol vízi repülőgépet és egy francia hydroplánt lelőttünk. Légharcban egy angol kétfedelű Arrastól délkeletre lezuhant.

Keleti hadsintér: Hindenburg vezértábornagy harcvonalai: A Stochod mentén, Lubieszowtől délnyugatra, az oroszok támadásai meghiúsultak. Ellenségnek tekintélyes erőkkal keresztül vitt arra irányuló főbb kísérlete, hogy állásait a nyugati parton Rudka-Cerviscénél kiterjessze, nagy veszteségei mellett meghiúsult. Zarat és Smolari között sikeres kis előretörések alkalmával 2 tisztet és 107 főnyi legénységet elfogtunk.

Károly főherceg lovassági tábornok arcvonalai: A Kárpátokban elfoglaltuk a Fekete-Czeremos völgyétől nyugatra a Stepausky magaslat láncot. Itt és a Kreta-magaslaton visszavertünk orosz ellentámadásokat. A Kretának aug. 19-én rohammal történt elfoglalása alkalmával 2 tiszt, 188 főnyi legénység és 5 gépfegyver jutott kezünkre.

Balkán hadsintér: Florinától délre és délkeletre meghódítottuk a Visce hegyet és a Malareka hegygerincet. Baniczától keletre pedig rohammal elfoglaltuk a szerb állásokat a Malka

Nidza-Planinál. Az ellenségnek a Dzemaat-Jeri visszafoglalására irányuló összes erőfeszítései eredménytelenek maradtak. Ljumnicanál egy gyenge ellenséges előretörést visszavertünk. A Dorian-tótól délnyugatra élénk tűzérési harc folyt.

Budapest, aug. 22.

(Hivatalos.) Orosz hadsintér: Károly főherceg lovassági tábornok hadsereg harcvonalai: A Zabie mellett, Bystrzenél és attól szoros körzetben az oroszok összes támadásait visszavertük. Zielonától délnyugatra osztagaink sikeres ütközetben 100 foglyot ejtettek és 2 géppuskát zsákmányoltak.

Hindenburg vezértábornagy hadsereg arcvonalai: a diemaczi szakaszon az ellenség Böhm Ermoli vezérezredes hadserege ellen újra megkezdte támadásait. Eltekintve egy keskeny árokresztől, amelyért még folyik a harc, az oroszok legsúlyosabb áldozatai ellenére összes állásaikat megtartottuk. A sarni-koveli vasút mentén és Somlarynál az ellenség néhány előretolt árkat elvesztette, mely alkalommal 2 géppuskát zsákmányoltak. Rudka-Cerviscénél az oroszok tegnap is legnagyobb erőfeszítésüket fejtették ki, hogy a Stochod nyugati partján tört nyerjenek. Kivétel nélkül mindenütt visszavertük az ellenséget, mely mindenütt ezerszáma vesztette embereit. Ezenkívül 2 tisztet, 270 főnyi legénységet és 4 gépfegyvert hagyott a kezünkön. A bajor lovasezredek között harcoló Ferencz császár dragonyosaink ismét méltóknak mutatkoztak régi hírnevükre.

Olasz és délkeleti harctér: A helyzet változatlan. Höfer, altábornagy.

Berlin, aug. 22.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadsintérről: A Sommetől északra a harcok ismét nagyobb terjedelmet öltöttek. Tisiepval és Pozieres közt előre hajló vonalunk ellen intézett több támadást visszavertünk. Pozierestől északkeletre és a Toureub erdő mellett ellenséges rohamoszlopok tűzünkben összeomlottak. Elkeseredett harcok fejlődtek ki Guillemont faluért, amelyben az ellenség átmenetileg behatolt. A Vilmos császárról elnevezett württembergi gyalogezred a falut szilárdan birtokában tartja. A franciák Maurepas és Clairi között végrehajtott több rendbeli részletvállalkozásai sikertelenek voltak. Sommetől délre ujonan harcba vetett francia erők támadtak, az Estres soiecourt szakaszon. Az elvesztett árkokat ellenlökéssel ismét visszaszereztük. 1 tiszt, és 80 főnyi legénység fogolyként maradt kezünkön.

Hindenburg vezértábornagy arcvonalai: A Stochod mentén az oroszok folytatták makacs támadásaikat. A Rudka-Czerevisce vidékén bajor lovasság osztrák-magyar dragonyosokkal az ellenséget legnagyobb veszteségei mellett visszaverte. 2 tisztet és 270 főnyi legénységet elfogtak és 4 gépfegyvert zsákmányoltak. A Smolarinál levő ellenséges előőrsök ellen végrehajtott vállalkozásokban 50 foglyot és 2 gépfegyvert szereztünk. A Lues és Graberka szakaszon és tovább délre az oroszok támadásai általában már a zárótűzünkben összeomlottak és Pianiaki és Zwyzyn mellett ellenséges kis árokreszekbe benyomult.

Balkán hadsintér: a Malkamidtz Palaninán levő összes szerb állásokat elfoglaltuk. A támadásunk tovább halad. Az ellentámadásra előnyomuló ellenséget a Dzemaat-Jeri mentén és

a Moglena területén több ízben véresen visszavertük. A Bulkovó és Tahiló-tó között a francia hadierőt a Strumen túl vetettük vissza. Tovább keletre elfoglaltuk Sjeminea Planina hegygerinceit.

Hadiárvák.

Isteni hatalom tartja számon a rétek selymét, az őserdők fáját, a bujó vadat, a rejtve fészkelő madarat. Ez a hatalom, amelyik eltüntette az első palántát, szelek szárnyára bizta az első magvetést, megmutatta minden élőknek a boldogulás útját és tanításába vette az embert.

„Ember, nézd meg a kezedet. A Te kezéd nyomán dudva helyett kenyérmagvat teremtett a föld, vajkörte válhatik a vackorból, mert Te vagy ember a föld kertésze, a világ munkása és minden élőknek ápolója, vezetője.”

Mi emberek vagyunk egyeduralkodói a világnak, mert mienk a leghatalmasabb fegyver: az észszerűség. Csak az ember tud kérdezni, csak az embert gyötri a „miért” és megsejti, vagy meg is kapja mindenre a feleletet.

A gyermek hosszas gyermeksege mutat rá legjobban az ember felsőbbrendűségére. A gyermek tehetetlenségével mintha azt magyarázná nekünk az isteni hatalom: „Te lassabban, hosszú éveken át jutsz oda, ahova én az alig serdült állatot helyeztem, az önfentartás, a magad eltartásának lehetőségéhez.”

Ezért olyan szánandó a gyermek, az édesen tehetetlen, gyámolra szoruló kis ember.

Ezért olyan szívfájdító szomorú szó az árva és ezért olyan kétszeresen keserves, égbekiáltó fájdalommal a hadiárva.

Az isteni hatalom minden időben nagy válságokat adott az emberiségre. De ugyanakkor megtanította az embert ápolni és megvédeni az elhagyott embert.

Kint a világban dulhat az emberiség küzdelme, de bent az otthonban, a közös otthonban, a hazában, vállat vetve, egymást támogatja, védi egymást minden ország minden népessége.

És mindenütt elsősorban védik, felkarolják minden haza reménységét: a gyermeket.

Böven arat most a halál a nagy világban, sok csatatéren hull a rend, a családfenntartó apák rendje is. És sok ártatlan gyermekszemből hull a fájdalom tiszta, égi könnye és sir ki lelkéből ijedten a kérdés: miért, miért?

És ez a kérdés szemrehányó jogos kiáltás lesz, ha az apátlan otthonban beáll a szükség, a nyomorúság.

Az az ódes kis száj nem elégszik meg „a hazáért” felelettel, ez a magasztos gondolat nem szánja fel szeméből a fájdalom és éhség könnyét.

A magyar föld népére vár itt a legnagyobb, a legszentebb feladat, apát pótolni, eltartani a hadiárvát, beeszületes, értékes munka ellenében árvájával együtt magához venni az elesett hősök özvegyét.

A föld népe alatt nemcsak a kisbirtokosokat értjük. Értünk alatta mindenkit, aki magáénak mondhatja kisebb, vagy nagyobb darab földjét drága hazáknak, vagy akiket más uton boldogít annak terménye. De minden dús gazdag, minden gazdag, va-

gyonos, tehetős és jómódu szent kötelességének tartsa hadiárvát venni magához.

Ezt a terhet le kell vennie az állam vállairól, amelyet nem szabad a roskadásig terhelni. A hivatalnoki kar tehetetlen, ezektől ne kívánjunk lehetetlen áldozatot.

Hiszen nem régen történt, hogy egy bíró megtanulta a cipőtalpalást, hogy ne kelljen gyermekeinek szegyenkeznie lyukas cipőjük miatt.

Ez is áldozat, a háboruban nehezen, de dicsőségesen küzdő hazánkért hozott áldozat.

És ez a haza még inkább várhat azoktól áldozatot, akik drága földjét birják, vagy akik annak áldásaiból gazdagodtak meg.

A magyar nép nem szereti a mézes-mázos beszédet, a magyar néphez így kell szólni: „Érted, háznépédért, jószágodért, földedért, hazádért maradt árva, ne várd, hogy kérjenek, ne várd, hogy kínálják, menj magadtól, vigyél magadnak, otthodnodnak házáldásnak — hadiárvát!”

Sajtószállás.

A vidéki hírlapírók Orsz. szövetsége gyűjtőmozgalmat indított az iránt, hogy azon vidéki hírlapírók számára, kik kidőlnek sorainkból, kiknek hosszabb-rövidebb időre pihenésre van szükségük, hogy munkájukat folytathassák, — otthont, pihenőhelyet adhassunk.

Ezen célból elhatározta, hogy a „Sajtószállást” Bártfán építi fel, mint amely leginkább birtokában van azoknak a gyógytényezőknél, amelyekre a nemes hivatású intézménynek szüksége van.

Az üdülő és pihenőtelep létesítéséhez szükséges összeg egy részét magok az újságírók adták össze, noha nekik nagyon kevés jutott a földi jókból s noha nekik alig vannak felesleges filléreik.

A V. H. O. Sz. a városokhoz s ezek között Szilágysomlyó r. t. város képviselőtestületéhez is intézett felhívásban nem kér sokat, mindössze egy téglát. Egyszáz koronányi adománnyal a város a nemes célu épületnek egy tégláját veti meg s a Sajtószállás bejáratánál márványtábla fogja hirdetni a V. H. O. Sz.-nek márványnál is maradandóbb háláját s a magyar városoknak a sajtó iránt tanúsított nemes áldozatkészségét.

Erős a hitünk, hogy Szilágysomlyó r. t. város képviselői közgyűlése, amely minden szépért és nemesért annyiszor áldozott, ezt a felhívást se fogja eredménytelenül elhangzani, — hanem a hazafias cél létesítéséhez a maga adományával szintén hozzájárul.

Iskolai értesítések.

A szilágysomlyói róm. kath. püsp. főgimnáziumban a tanulók felvétele szeptember hó 1., 2. és 4-én reggel 9 órától 12-ig az igazgatósági irodában történik.

A felvétel feltételei a következők:

Az első osztályba törvénytartóan csak a 9 évet betöltött tanulók vétetnek fel; 12 évesnél idősebb fiú felvételéről a tantestület határoz. Az ismeretek mértékére nézve megkövetel-

jük, hogy a fiú az elemi iskola 4-ik osztályának tananyagában kellő jártassággal birjon; ezen ismeretait vagy nyilvános népiskolai bizonyítvánnyal, vagy ennek hiányában külön fölvételi vizsgálattal kell igazolnia. Ezen fölvételi vizsgálat díja a „Rendtartás” illető pontjai értelmében 20 korona.

Felsőbb osztályba csak olyan tanuló léphet, ki az elévzett osztály rendes tárgyaiból legalább is elégséges osztályzatot kapott.

Minden ezen intézetben belépő tanuló a megelőző évi isk. bizonyítvánnyal személyesen, szülei, gyámja vagy ezek megbízottja kíséretében tartozik az igazgatónál jelentkezni, ezen kívül az először jelentkező tanuló hiteles születési és himlő-ujraoltási bizonyítványt is tartozik előmutatni.

A fölvételi, javító és pótló vizsgálatok augusztus hó 31-én lesznek.

A beiratásnál fizetendő díjak: Fölvételi díj 4 korona, ifjúsági könyvtáridő 1 korona, értesítő díj 1 korona, énektanítási díj 1 korona, kirándulási alapra 1 korona, az orsz. nyugdíj-alapra 12 korona, összesen: 20 korona

Tandij összesen 48 korona.

Akik a tandijmentességért folyamodni szándékoznak, a gimnázium igazgatójánál szept. 20-ig nyújtsák be ez ügyben folyamodványukat.

Azon tanulók, kik valamely rendkívüli tantárgyra beiratkoztak, kötelesek azt év végéig hallgatni.

A rendkívüli tárgyak tanításáért külön tandij fizetendő, a művészeti rajzért a tanítási díj egész évre 10 korona, a gyorsírási díj 10 korona.

A tanév megnyitása szeptember 4-én lesz, a rendes tanítás 6-án kezdődik.

A szilágysomlyói állami polgári leányiskolában a beiratások szeptember hó 1., 2., 4-5-ik napjain délelőtt 8-12 óráig fognak eszközöltetni.

Az intézetbe először beiratkozó növendékek kötelesek szülőik, vagy azok helyettese kíséretében megjelenni.

A beiratáshoz szükséges okmányok: a) anyakönyvi kivonat; b) az előző évről szóló iskolai bizonyítvány; c) az újraoltási bizonyítvány. Ezen bizonyítványok nélkül nem lehet beiratkozni. — A beiratkozás alkalmával bejelentendő a tanuló lakása (utca és házszám.) Vidékről jött növendékek szállást csak az igazgatóság tudtával és beleegyezésével fogadhatnak.

Az I. osztályba csak olyan tanulók vétetnek fel, kik 9. életévüket már betöltötték és a kiknek az elemi iskola negyedik osztálya számára kiszabott tantárgyakból elegendő jártasságuk van s ebbeli ismereteiket vagy nyilvános elemi iskolai bizonyítvánnyal, vagy felvételi vizsgálat útján igazolják. Az elemi iskola V-VI. osztályát végzett tanuló, ha a polgári iskola II., illetőleg III. osztályába akar rendes tanulóul felvételt, köteles tantervkülönbözeti vizsgát tenni.

A javítóvizsgálatok augusztus 31-én d. u. 3 órakor, — a felvételi és tantervkülönbözeti vizsgálatok szeptember 4-én d. u. 3 órakor tartanak.

A beiratás alkalmával fizetendő: a) felvételi díj 3 K, b) könyvtári díj 1 K, c) értesítő díj 1 K, d) kirándulási díj 1 K, e) évi tandij 8 K, utóbbi két részletben is fizethető. Tandijmentességért, avagy valami testi hibából kifolyólag valamelyik tantárgy gyakorlati része alul felmentésért folyamodók kérvényeiket Szilágysomlyó tanfelügyelőjéhez címezve, mindjárt a beiratáskor kötelesek az igazgatóhoz benyújtani.

Az iskolai év ünnepélyes megnyitása szeptember hó 6-án délelőtt 9 órakor történik. A rendes tanítás szeptember 7-én reggel 8 órakor veszi kezdetét, mely időre minden tanuló tartozik magát a szükséges tankönyvekkel és taneszközökkel ellátni. A szegénysorsu tanulók kellő gondozás kötelezettsége mellett a rendelkezésre álló példányok számához mérten tankönyvekkel segélyeztetni fognak.

Az igazgatóság.

A megtakarított óra értékéből jutassunk valamit a rokkant hősöknek.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Használjunk hadisegély-bélyegeket!

— **Uj hadnagyok.** A király az augusztusi előléptetések alkalmával a m. kir. népfőlkelés-nél Udvari József és Faragó József dr. tisztjelölteket hadnagyokká nevezte ki.

— **Kitüntetés.** A király Csaponyi Ignác tiszteletbeli kanonok, zilahi róm. katolikus esperes-plébánosnak, aranymiséje alkalmából, lelkipásztori és közéleti tevékenysége elismerésül, a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— **Hősi halál.** Grätzmacher Vilmos, a zilahi Wesselényi-kollégium fiatal tanára, a 66. cs. és kir. gyalogezred hadnagya, a kis ezüst vitézségi érem tulajdonosa, aug. hó 3-án az orosz harcúterén elesett. A háború kitörése óta állandóan az orosz fronton teljesített különböző szolgálatokat.

— **Eljegyzés.** Brandt Illát, néhai Brandt Oszkárnak, Beszteree-Naszód vármegye volt nyug. főlevéltárnokának és nejének, Huberth Mariának leányát a napokban eljegyezte Kajetanovicz Albin Wienben állomásozó cs. és kir. uhlánus kapitány, a III. oszt. katonai érdemkereszt tulajdonosa. A lengyel származású délcég kapitány a hónapok előtt városunkban időzött katonai csapattal pár hetet töltött Szilágyosmilyón s itt ismerkedtek meg egymással a most már boldog jegyesek. A vőlegény, úgy értesülünk, csernovici előkelő családból való, őt, mind tiszti rangban levő fivére küzd a harcúterén.

— **Bevonulási parancs.** Az 1885. évtől 1897. évig bezárólag terjedő időközben született, továbbá a népfőlkelésről, vagy a hadiszolgáltatásokról szóló törvény alapján kirendelt (igénybevett), de ezen szolgálatból időközben elbocsátott összesen 1865—1897. évi születési magyar állampolgárok (munkások, kocsisok, hajcsárok, stb.) ha a megtartott népfőlkelési bemutatkozó szemlén, népfőlkelési felülvizsgálaton, pótszemlén vagy utószemlén népfőlkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak találtattak, 1916. évi augusztus 28-án (legkésőbb délelőtt 11 óráig) — amennyiben névszerint felmentve nincsenek — a népfőlkelési igazolványi lapon feltüntetett m. kir. honvéd kiegészítő, illetőleg cs. és kir. kiegészítési kerületi parancsnokság székhelyére népfőlkelési tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak. Mindazok a fent említett születési évfolyamokba tartozó egyének, kik önkéntes belépés folytán a m. kir. honvédségbe vagy a cs. és kir. közös hadseregbe (akár mint egyévi önkéntesek is) fent megjelölt napig beosztottak, tényleges szolgálatra szintén 1916. évi augusztus 28-án kötelesek bevonulni. Mindazok a népfőlkelésre kötelezettek, kiknek népfőlkelési igazolványi lapjuk szerint Máramaroszigetre, Beszterecére, illetőleg a honvédséghez beosztott azon népfőlkelésre kötelezettek, kiknek az osieki A) honvéd kiegészítő parancsnoksághoz kellene bevonulniok, figyelmeztetnek, hogy nem Máramaroszigetre, hanem Szatmárnémetibe, nem Beszterecére, hanem Zilahra, illetőleg nem Osiekre, hanem Pozsegára kell bevonulniok. Bővebb felvilágosítást a falragaszok nyújtanak.

— **A száj- és körömfájás fellépett vármegyénk számos községében,** — városunk és a közeli községek szarvasmarha állományában pedig járványszerűen uralkodik. Tudott dolog, hogy az ezen betegségben levő tehenek teje forralatlan állapotban — kivált kis gyermekekre — veszedelmes, — azért a legnagyobb óvatosságra van szükség.

— **Felemelték a távirás díját.** A keresk. miniszter a távirás díját az 1916. augusztus hó 15-étől kezdődő hatállyal, az alább felsorolt viszonylatokban a következőképpen állapította meg. 1.) A belföldi forgalomban, továbbá az Ausztriában és a Bosznia-Hercegovinával való forgalomban egy szó díja 8 f., de a legkisebb díj táviratonként (díjminimum) 1 K. Ugyanez a díj érvényes ezentúl a helyi és szomszédos forgalomban, valamint a magyar-osztrák csapatok által megszállott orosz, szerb és montenegrói

területekre is. Hirlaptáviratok díja igazolvánnyal ellátott tudósítók részére a belföldön szavankint 3 f., Ausztriában és Bosznia-Hercegovinában szavankint 4 f., de mindhárom viszonylatban a legkisebb díj 1 K. Igazolvány nélkül feladott hirlaptáviratok díja: a belföldi forgalomban 400 szög 10 K., azonfelül száz szavankint 2 K. 50 fillérrel több; Ausztriával 500 szög 15 K. és minden további 100 szögért, vagy ennek megkezdett részéért további 3 K. 2.) A Németországgal való forgalomban egy szó díja 10 f., de a legkisebb díj táviratonként 1 K. 3.) A felemelt díj alkalmazást nyer a szavak száma szerint fizetett különleges szolgálatoknál is pl. válaszfizetésnél, vételjelentésnél stb. Az egyéb külön szolgálatokért járó mellékdíjak (p. o. a többszörösítés, sürgős kezelés, összeolvasás díja, küldőndíj, postai értesítés, telefonon való közvetítés díja egy a feladásnál, mint az érkezésnél stb.) egyelőre nem változik.

— **Uj népfőlkelési szemlék.** A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a hadtápkörletébe kirendelt és a háború óta beosztott népfőlkelésre kötelesek: a postások és vasutasok minden rangban s az önkéntes kerékpáros alakulások tagjai népfőlkelési szemlékre elővezetendők. E szemlék egy része már le is folyt a hadtápkörletekben. Hogy a fegyveres szolgálatra alkalmasnak talált posta-, távirat- és vasúti tisztek megtartják eddigi rangjukat, erre nézve még nincsen döntés. A honvédelmi miniszter a közös hadügyminiszterrel egyetértőleg döntött az 1892-ben született egyének állítási-kötelezettségéről is, akik rendes körülmények között az idén még állítási-kötelesek volnának. E döntés szerint a 25 évesek annak dacára, hogy a népfőlkelési szemléken alkalmatlanoknak nyilvánítottak, vagy ha katonai szolgálat teljesítése után mindennemű fegyveres szolgálatra alkalmatlanoknak is nyilvánítottak, kötelesek az idej rendes fősorozáson megjelenni. Ujabb népfőlkelési szemléken azonban nem kell megjelenniök azoknak, akik katonai felülvizsgáló bizottság által jelenleg alkalmatlanoknak osztályozottak, de végleg nem bocsátottak el a hadsereg, vagy honvédség kötelékéből.

— **Kislejteztetett lovakat nem lehet eladni.** Báró Ghillány Imre földművelésügyi miniszter a főispánok útján figyelmeztetést intézett a gazdákhöz, hogy a katonai kórházakból kislejteztetett és kiadott lovakat eladni nem szabad. Különösen tilos a tenyészkancák eladása. Akik a tenyészkancák fedeztetését elmulasztják, azokat megbüntetik.

— **Gyujtóskaatulyák mellőzése.** Amint értesülünk, a gyujtógyárak a gyujtót ezentúl nem skatulyákban, hanem éppen úgy, mint a fogpiszkálókat szokás, apró kötegekben fogják forgalomba bocsátani. Egy-egy kétfülleres kötegekben 25—30 szál gyujtó lesz. A gyujtógyárak ezt az újítást a többi között azzal okolják meg, hogy a gyujtóskaatulyák rengeteg sok faanyagot emésztettek föl.

— **Az Est elintézi a panaszokat.** Érdekes cikk jelent meg Az Est június 27-iki számában. Borsodmegye főispánja hivatalos aktában válaszolt egy levélre, melyet panaszos, szegény asszony irt Az Est-nek hadisegélye dolgában. Az Est az ilyen leveleket nem hagy elintézetlenül felgyülni, hanem az illetékes hatóságokhoz juttatja, azokhoz, akik orvosolhatják a felszólaló panaszát. Sok szegény emberen segít így, sok jogtalanságot orvosol, igaz barátja a népek és már ezért is érthető népszerűsége, amilyen magyar lap még nem dicsekedhetett. Százával kapta minden nap a kérdezősködő és panaszgódo leveleket. Minden arra érdemes levelet elintézt, óriási társadalmi munkát végez amellelt, hogy olyan újságot is ad, amelynek megbízhatósága, hirszolgálat, értelessége és színvonala a legelső.

— **A „Vasárnapi Ujság” augusztus 20-iki számának képei** szorosan alkalmazkodnak a legutóbbi napok eseményeihez: bemutatják Görzét abban az állapotban, hogy az olaszok kezébe került, a nyugati nagy angol-francia offenzíva színterét s ezenkívül számos érdekességet minden harctérünkről. Szépirodalmi olvasmányok: Havas Aliz és Walter Bloem regénye, Szöllősi Zsigmond tárcája, cikk a Zepelinek tervezett amerikai útjáról. Egyéb közlemények: tárcacikk a buda-

pesti nyaralásról és a rendes heti rovatok. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára 5 K. „Világ-krónika”-val együtt 6 korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— **Az őrlési rend és a lisztárak.** A gazdák és állattenyésztők sürgető kívánságára — a lisztárak és őrlési rend tekintetében újabb rendelet fog megjelenni, mely szerint a korpa ára lényegesen olcsóbb lesz. Az őrlés aránya pedig akként módosul, hogy egy mázsa búzából 15 kiló finom (nullás) téstaliszt, 19 kiló főző, 50 kiló kenyérliszt és 14 kiló korpa lesz ki-örölhető, 2 kiló pedig elporlásra lesz elszámolható. Az őrlemények ára pedig a finom téstaliszt 97 f., főzőliszt 60 f., kenyérliszt 42 K 20 f., a korpa pedig 20 fillérben lesz hivatalosan megállapítva.

Mindenki vegye meg a Nemzet Háza időreform emléklapját.

Legujabb!

Budapest, aug. 23.

(Hivatalos.) Orosz hadszíntér: Károly főherceg lovassági tábornok hadsereg harcovonala: Moldovától nyugatra német csapatok rohammal elfoglalták az oroszoknak egy további gyalogsági állását, amely alkalommal 200 orosz elfogtunk és 2 géppuskát zsákmányoltunk. Zabienél orosz előretöréseket visszavertünk. A Kuful területén a harc folyik. Tovább északra csekélyebb a harci tevékenység és változatlan helyzet mellett nincsenek nevezetesebb események.

Olasz hadszíntér: A tengeremelléki arcvonalon az ellenséges tűzéréség egyes területrészek ellen időnként élénk tüzelést folytatott. — Az olasz repülők nagyobb tevékenységet fejtettek ki. Wochein Feistritznel egy kétfedelű jutott kezünkre, — a benneülöket elfogtuk. Tirolban a Fleimstal arcvonalon egy vállalkozásunk 80 sebesületlen olasz foglyuj ejtésével és 2 géppuska zsákmányolásával végződött.

Délkeleti hadszíntér: Valona területén az ellenség tevékenysége fokozottabb volt. Egy harci repülőgépnünk, amelyet Arigi törzsoficer vezett, négy Fahrman-féle kétfedelűvel folytatott harcban kettőt lelőtt. Az egyik a Skumbi torkolata közelében fekszik, a másik a tengerbe zuhant. Egy eltenséges torpedóromboló kimentette. Höfer, altábornagy.

Berlin, aug. 23.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről: Thiepval és Pozieres között az angolok hasztalan ismételték meg támadásaikat. Auvillerstől északra az új folyamán közelharcok voltak. A Fleureux erődtől keletre épűgy, mint Maurepasnál, sikertelenek maradtak az ellenséges kézigránát vállalkozások. A tűzérések folytonos nagy tevékenységet fejtettek ki a Sommetól délre. Estresnél megtisztítottunk kisebb árokrészeket, amelyeket a franciák aug. 21 óta megtartottak. Ez alkalommal 3 tiszt és 146 legénység jutott fogolyként kezünkre. A Maaatól jobbra a Fleureux szakaszon visszautasítottunk ellenséges kézigránát támadásokat. A hegyvidéken reánk nézve kedvező kisebb gyalogsági ütközetek voltak.

Keleti hadszíntér: A tengertől a Kárpátokig nem történt különös esemény. A hegyek közt a Stara Wipezina birtokát kiszélesítettük azzal, hogy rohammal elfoglaltunk újabb ellenséges állásokat. Az ellentámadásokat visszavertük. A Czarni-Czeremos mindkét oldalán az orosz visszafoglalási kísérleteknek semmi eredményük nem volt.

Balkán hadszíntér: Az Osztrova tótól nyugatra fekvő magaslati vidéknek megtisztítása kedvezően haladt előre. A Mogléna területén ismételt szerb előretöréseket visszautasítottunk.

— A „Magyarország” a háború kitörése óta a legtekélyesebb és legfrissebb tudósításokat nyújtja a világháború eseményeiről és minden tulszt elkerülve tárgyilagosan tájékoztatja a magyar közönséget Európa nagy válságáról és harctéri eseményekről. A „Magyarország” a külföldi semleges középpontokban állandó tudósítókat tart s ezek segítségével mindig elsőnek közli a legfrissebb híreket, amellől a lap tartalma igen élénk és változatos. A „Magyarország” állandóan foglalkozik a magyar történelem nagy eseményeivel s a ferditőkkel és a homályosítókkal szemben mindenütt földeriti a nemzet napfényes igazságát. Hasonlíthatatlan erővel visszaverte a Rákóczi szent emléke ellen intézett merényletet; egymásután közöl még eddig ismeretlen, érdekesebbnél érdekesebb emlékiratokat, dokumentumokat a negyvennyolc-negyvenkilencedik nagy időkből. A „Magyarország” irodalmi része is magas színvonalu és nemzeti. Tárcait — élükön Tömörkény Istvánnal és Krudy Gyulával — a legjobb magyar írók írják. Krudy Gyula minden vasárnap „Pesti levelet” ír. A „Magyarország” regényrovata egymásután adja jó magyar fordításban a legérdekesebb új külföldi regényeket. A „Magyarország” úgy háborús hírszolgálatának megbízhatóságával, mint egyéb közleményeinek magas nivója és érdekessége révén, mind pedig a lap szerencsés megjelenési ideje folytán a legolvasottabb és legnépszerűbb magyar napilap. Előfizetési ára negyedévre 8 kor., félévre 16 kor., egész évre 32 kor. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VI. Teréz-körut 22. sz.

Eladó bor.

A somlyógyörtelki Magurán a Bogyásza nevű hegy pincéjében 100 hl. kitűnő 1915. évi ó bor és szüretkor mintegy 120 hl. must eladó. Értekezhetni Zilahon Péntek Farkasné tulajdonossal Király-utca 54. szám alatt.

Jó irásu,

intelligens, komoly fiatal róm. kath. 4 középiskolát végzett, a német nyelvet ismerő nő

irodai foglalkozást keres.

Bővebb értesítést ad helyben Kállai Károly, vagy

6—6

Bene Menyhértné,
Vármegyház-utca 27. sz.

Az országban
= 20.000 =
árusitónál kapható

A N A P

Egy szám

6

fillér

Minden városban és községben A NAP-ot megérkezése után árusítóink kívánatra házhoz szállítja.

Hirdetmény.

A szilágysomlyói ipari és gazdasági hitelszövetkezet ajánlja olcsó és költségmentes kölcsöneit bekebelezés és kezeség mellett is. 9—

Betéteket elfogad és azok után ez idő szerint is 5% kamatot fizet.

Az igazgatóság.

Harminchatodik évfolyam.

Kormos Alfréd lapja:

MAGYAR KERESKEDŐK LAPJA

„Vállalkozók és Iparosok Lapja” melléklettel. Magyarország e legrégibb kereskedelmi szakközlönye immár harminchatodik évfolyamába lépett. A „Magyar Kereskedők Lapja” hetenkint 3—4 ivnyi terjedelemben jelenik meg. A „Magyar Kereskedők Lapja” üzleti tudósításai elsőrendű forrásból valók és a legújabb kereskedelmi hírekről főleg a „Magyar Kereskedők Lapja” útján lehet értesülni. A „Magyar Kereskedők Lapja” előfizetési ára rendes mellékleteivel együtt egész évre 20 K, félévre 10 K, negyedévre 6 K. Előfizetések a kiadóhivatalba: Budapest, V., Sas-utca 13. szám alá intézendők.

Kiadó

egy külön bejáratu nagy utcai szoba és egy tágas ujonnan padolt istálló, mely műhelynek, vagy raktárnak is használható, — a Vármegyház-utcában

özv. Ajtai Albertné.

Hirdetések

A „Szilágysomlyó” részére jutányos áron vétetnek fel.

Ősz i vetéshez

Corbin magesávázószer változatlan áron kapható. Corbin megóvja a vetőmagot varjak és egyéb madarak kártevésétől, üszögtől, rothadástól, férgekétől. Egyszerű használati utasítás. Ezerszeresen kipróbálva, kitűnő bizonyítványok. — Olcsó.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten.

Főelárusító: ULLMANN IGNÁCZ Szilágysomlyó.

Rendeléseket és kérdézősködésekidejekorán kérünk.

A VILÁGHÍRŰ FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CRÈME ÉS SZAPPAN

használatát által aroza tiszta, üde és bájos lesz.

A Margit-Crème a főrangú hölgyek kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve. Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető. Mivel a Margit-Crèmet utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget. A Margit-Crème ártalmatlan, zsírtalan, vegytiszta készítmény, a mely a külföldön általános feltűnést keltett. Ára 1 kor. 20 fillér. Nagy tégely 2 korona 40 fillér.

Margit-szappan 1 K 20 fillér. Margit-pouder 1 korona 20 fillér. — Gyártja:

FÖLDES KELEMEN
gyógyszertára ARAD.

Kapható minden gyógyszertárban, drogueriában és illatszerekkereskedésben.